

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ – ПЛОВДИВ

НАУЧНИ ТРУДОВЕ

Том LXV, кн. 1, 2023 г.

Научна конференция

*Ролята на фамилния бизнес
за устойчиво развитие*

**Академично издателство на Аграрния университет Пловдив,
2023**

Аграрен университет – Пловдив, Научни трудове, т. LXV, кн. 1, 2023 г.
Научна конференция „Ролята на фамилия бизнес за устойчиво развитие“
Agricultural University – Plovdiv, Scientific Works, vol. LXV, book 1, 2023
Scientific Conference "The role of family business for sustainable development"

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Главен редактор – Доц. д-р Валерия Иванова
Зам. главен редактор – Проф. д-р Андон Василев

Проф. д-р Владислав Попов
Проф. д-р Вили Харизанова
Проф. д-р Иван Манолов
Проф. д-р Иван Пенев
Проф. д-р Васил Николов
Проф. д-р Валентин Личев
Проф. д-р Николай Панайотов
Доц. д-р Стоян Ишпеков
Д-р Петя Георгиева

Научните трудове на Аграрния университет – Пловдив се реферират пълно в CAB Abstracts, в EBSCO Publishing, в AGRIS и частично в още 30 други бази данни на CAB International.

© Научни трудове на Аграрния университет, Пловдив, 2023
© Академично издателство на Аграрния университет, Пловдив, 2023

Аграрен университет – Пловдив НАУЧНИ ТРУДОВЕ
Том LXV, кн. 1, 2023 г.

Научна конференция „Ролята на фамилия бизнес за устойчиво развитие“

Отговорен редактор
Гл.ас. д-р Никола Цайкин

Формат 32/70x100
Печатни коли 4.5

Академично издателство на Аграрния университет Пловдив, 2023

<http://nauchnitrudove.au-plovdiv.bg/>

ISSN 1312-6318 (Print)
ISSN 2367-5845 (Online)

AGRICULTURAL UNIVERSITY – PLOVDIV

SCIENTIFIC WORKS

Volume LXV, issue 1, 2023

Scientific Conference

*The role of family business
for sustainable development*

**Academic Publishing House of the Agricultural University
Plovdiv, 2023**

Аграрен университет – Пловдив, Научни трудове, т. LXV, кн. 1, 2023 г.
Научна конференция „Ролята на фамилия бизнес за устойчиво развитие“
Agricultural University – Plovdiv, Scientific Works, vol. LXV, book 1, 2023
Scientific Conference "The role of family business for sustainable development"

EDITORIAL BOARD

Editor-in-Chief – Assoc. Prof. Valeria Ivanova, PhD

Deputy-Editor-in-Chief – Prof. Andon Vassilev, PhD

Prof. Vladislav Popov, PhD

Prof. Vili Harizanova, PhD

Prof. Ivan Manolov, PhD

Prof. Ivan Penov, PhD

Prof. Vasil Nikolov, PhD

Prof. Valentin Lichev, PhD

Prof. Nikolay Panayotov, PhD

Associate Prof. Stoyan Ishpekov, PhD

Petya Georgieva, PhD

The Scientific Works are fully referred to in CAB Abstracts, EBSCO Publishing, AGRIS and partially – in other 30 databases of CAB International.

© *Scientific Works of the Agricultural University, Plovdiv, 2023*

© *Academic Publishing House of the Agricultural University, Plovdiv, 2023*

**Agricultural University – Plovdiv SCIENTIFIC WORKS
Volume LXV, issue 1, 2023**

Scientific Conference "The role of family business for sustainable development"

Executive Editor

Assist. Prof. Nikola Tsaikin, PhD

Format 32/70x100

Quires 4.5

Academic Publishing House of the Agricultural University
Plovdiv, 2023

<http://nauchnitrudove.au-plovdiv.bg/>

ISSN 1312-6318 (Print)

ISSN 2367-5845 (Online)

НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ „РОЛЯТА НА ФАМИЛНИЯ БИЗНЕС ЗА УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ“

В този брой на “Научни трудове” са отпечатани избрани доклади, представени в рамките на научна конференция на тема: „Ролята на фамилияния бизнес за устойчиво развитие“ (23 март 2023 г.). Патрон на събитието е Ректорът на Аграрен университет – Пловдив, а съорганизатори на научната конференция са катедра „Икономика“ при Аграрен университет – Пловдив и „Център по предприемачество“ при ТУ-София, филиал Пловдив.

Основните цели на конференцията са: (1) обсъждане на предизвикателствата, пред които са изправени фамилияните земеделски стопанства в България; (2) разкриване на възможностите и перспективите за засилване на позициите на съответните стопанства в националната икономика; (3) създаване на предпоставки за сътрудничество между представителите на научните среди, бизнеса и държавните структури с оглед преодоляване на съществуващите трудности пред фамилияния бизнес.

В научната конференция взеха участие учени от седем университета и един институт в страната: Аграрен университет – Пловдив, Икономически университет – Варна, Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – Свищов, Тракийски университет – Стара Загора, Нов български университет – София, Висше училище по агробизнес и развитие на регионите – гр. Пловдив, Висше училище по икономика и сигурност – гр. Пловдив, Институт по аграрна икономика, както и представители на Министерството на земеделието.

Конференцията се проведе като част от форум на тема: „Предизвикателства пред семейното фермерство в България“ (23 март 2023 г.), организиран с подкрепата на фондация „Америка за България“ и Фондация „Земята – източник на доходи“. По време на форума участниците в научната конференция се включиха в Кръглата маса с практическа насоченост, разглеждаща развитието на дребния бизнес в селските райони. Представени бяха промените в структурата на земеделските стопанства през последното десетилетие, както и перспективите пред тях в контекста на новия програмен период след 2023 г. Бяха обсъдени значимите европейски и глобални предизвикателства, както и очакванията за подкрепа на земеделските производители през 2023-2027. Разгледани бяха възможностите за коопериране в аграрния сектор като ключови за неговото бъдещо развитие. Дискутирана беше ролята на общините, държавните институции, неправителствените организации и учебните заведения за успешната подкрепа на семейния бизнес.

ОРГАНИЗАЦИОНЕН КОМИТЕТ
на
научна конференция
Ролята на фамилията бизнес за устойчиво развитие

Доц. д-р Боряна Иванова
Заместник ректор по учебната дейност

Доц. д-р Димо Атанасов
Декан на Факултета по икономика

Проф. д-р Иван Пенев
Ръководител на катедра „Икономика“ при Аграрен университет – Пловдив

Проф. д-р Алекси Алексиев
Катедра „Икономика“ при Аграрен университет – Пловдив

Доц. д-р Минко Георгиев
Катедра „Икономика“ при Аграрен университет – Пловдив

Доц. д-р Ваня Манолова
Катедра „Икономика“ при Аграрен университет – Пловдив

Доц. д-р Надежда Благоева
Катедра „Икономика“ при Аграрен университет – Пловдив

Доц. д-р Ваня Георгиева
Катедра „Икономика“ при Аграрен университет – Пловдив

Гл. ас. д-р Марияна Шишкова
Катедра „Икономика“ при Аграрен университет – Пловдив

Гл. ас. д-р Крум Христов
Катедра „Икономика“ при Аграрен университет – Пловдив

Гл. ас. д-р Димитър Янков
Катедра „Икономика“ при Аграрен университет – Пловдив

Доц. д-р Тони Михова
Ръководител на катедра „Индустириален мениджмънт“ при ТУ – София,
филиал Пловдив

Доц. д-р Владимир Иванов
Ръководител на Център по предприемачество при ТУ – София,
филиал Пловдив

Гл. ас. д-р Георги Георгиев
Катедра „Индустириален мениджмънт“ при ТУ – София, филиал Пловдив

Гл. ас. д-р Николай Катранджиев
Катедра „Индустириален мениджмънт“ при ТУ – София, филиал Пловдив

НАУЧНИ СЕКРЕТАРИ
Гл. ас. д-р Росица Белухова –Узунова
Соня Торманова